

Amsterdam, 6 juni 2023

Geachte griffie,

Hierbij ontvangt u een informatieve brief voor ieder raadslid in uw gemeente.

Wilt u zo vriendelijk zijn deze brieven te distribueren aan de individuele raadsleden en het college.

Op donderdag 8 juni wordt er een persbericht verstuurd dat betrekking heeft op het onderwerp van de brief, idealiter zijn de raadsleden en wethouders dan op de hoogte.

Hoogachtend,

Sarah Pesie
Stichting Dier&Recht

Gemeente Lingewaard
Postbus 15
6680 AA BEMMEL

Amsterdam, 6 juni 2023

Betreft: dierenwelzijn op kortebaandraverij in uw gemeente

Geacht college, geachte raadsleden,

U ontvangt deze brief omdat er in uw gemeente binnenkort een kortebaandraverij op de agenda staat; op 15 augustus in Bemmelen. Veel mensen staan er niet bij stil, maar bij dit soort races komen helaas veel dierenwelzijnsproblemen voor. De afgelopen jaren heeft de wetenschap veel nieuwe inzichten gegeven in het leven en lijden van dieren. De Nederlandse maatschappij vindt dierenwelzijn steeds belangrijker.¹ De omgang met dieren ligt hierdoor onder de loep. Het welzijn van onze dieren is nu nog regelmatig in het gedrang, maar er is ook veel aandacht en ruimte voor verbeteringen. U kunt als gemeente op verschillende manieren bijdragen aan een beter paardenwelzijn.

Wat is het probleem?

In de drafsport worden stevige trainingsmethodes en dwangmiddelen toegepast om de paarden te laten presteren. Een dwangmiddel is bijvoorbeeld een opzetteugel die ervoor zorgt dat het paard zijn hoofd niet omlaag kan doen. Een pantykousje wordt om de tong geknoopt om te voorkomen dat het paard protest laat zien met de tong. Met twee bittens en soms een extra ketting in de mond probeert men het paard onder controle te houden.

Door al deze dwangmiddelen hebben paarden weinig bewegingsvrijheid van hun hoofd, mond en tong. De fysieke pijn aan het hoofd zorgt voor veel stress bij de paarden.

Signalen van pijn en stress

Er zijn diverse onderzoeken gedaan naar paardenwelzijn in (draf) races. Uit Fins onderzoek blijkt dat 84% van de dravers verwondingen oploopt in de mond. En dat de pikeurs met heel veel kracht in de mond trekken. Wetenschappers bewezen ook dat het vastbinden van de tong ernstige stress en welzijnsimplicaties geeft.²

¹ RDA, Raad voor Dieraangelegenheden (2023). *Plezier voor mens én dier?* Den Haag, Nederland. 28pp.

² McGreevy, P. (2020). *Tongue Ties and Tight Nosebands* [Webinar]. EC National Equine Disease and Welfare surveillance Call.

Aan de volgende signalen zijn pijn en stress te herkennen bij paarden:^{3 4}

- zichtbaar oogwit
- open mond en opgetrokken lippen (je ziet de tanden)
- bij vastgebonden tong: grijze tong of tong hangt uit de mond
na losmaken tong: gapen en likken van de lippen
- schudden met het hoofd
- zwiepen met de staart
- rimpels boven het oog
- opgetrokken neusgaten
- trillen (vlak voor of na de wedstrijd) en angstig, onrustig gedrag
- oren langer naar achteren dan gewoonlijk (langer dan 5 seconden per keer)

Pijnsignalen vaak niet herkend

Een aanvullend groot probleem is dat de trainers en pikeurs de pijn- en stresssignalen meestal niet herkennen. Of nog erger: voor lief nemen. Voor een betere omgang met paarden moet het welzijn en de belevingswereld van de dieren in acht worden genomen.⁵ De erkenning van de belevingswereld van het dier is onderdeel van de Wet dieren, waarin de 'vijf vrijheden' beschreven staan. Zo zouden paarden vrij moeten zijn van angst en stress, en van pijn en verwondingen. En ze moeten de vrijheid hebben om natuurlijk gedrag te vertonen. Tijdens drafraces komen deze vrijheden ernstig in het gedrang.

Evenementen met dieren ontmoedigen

Wij vragen u om bij de aanstaande drafrace met een kritische blik het gedrag van de paarden te observeren. We vragen u om het gesprek aan te gaan over het welzijn van dieren tijdens evenementen in uw gemeente. De organisatie van de drafrace kan erop gewezen worden dat er moet worden voldaan aan de Wet dieren; het veroorzaken van angst, pijn of verwondingen is verboden. De gemeente kan ervoor kiezen om de drafrace niet meer te subsidiëren.

En we vragen u om erover na te denken of uw gemeente niet af wil stappen van evenementen met dieren, zelfs als dit soort evenementen traditioneel onderdeel zijn van vieringen.

Als u meer informatie wilt, gaan we graag met u in gesprek.

Met vriendelijke groet,

Sarah Pesie
Dierkundig ingenieur

³ Mellor, D.J. (2020). *Mouth Pain in Horses: Physiological Foundations, Behavioural Indices, Welfare Implications, and a Suggested Solution*. *Animals* 2020, 10(4), 572.

⁴ Mellor, D.J., Beausoleil, N.J. (2017) *Equine Welfare during Exercise: An Evaluation of Breathing, Breathlessness and Bridles*. *Animals* 2017, 7, 41.

⁵ Freeman, C.P., Bekoff, M., Bexell, S.M. (2011) *Giving Voice to the "Voiceless": Incorporating Nonhuman Animals Perspectives as Journalistic Sources*. *Journal. Stud.*, 12, 590-607.

In de drafspor worden veel dwangmiddelen gebruikt om de paarden te laten presteren.

Tijdens drafraces laten de paarden verschillende signalen van stress en pijn zien.